WYROK SĄDU (czwarta izba)

z dnia 18 października 2011 r.*

W sprawie T-53/10

Peter Reisenthel, zamieszkały w Gilching (Niemcy), reprezentowany przez adwokata E.A. Busse'a,

strona skarżąca,

przeciwko

Urzędowi Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM), reprezentowanemu początkowo przez S. Schäffnera, a następnie przez R. Maneę oraz G. Schneidera, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

w której drugą stroną w postępowaniu przed Izbą Odwoławczą OHIM była

Dynamic Promotion Co. Ltd, z siedzibą w Bangkoku (Tajlandia),

* Język postępowania: niemiecki

mającej za przedmiot skargę, z jednej strony, na decyzję Trzeciej Izby Odwoławczej OHIM z dnia 6 listopada 2009 r., sprostowaną decyzją z dnia 10 grudnia 2009 r. (sprawa R 621/2009-3) oraz, z drugiej strony, na decyzję Trzeciej Izby Odwoławczej OHIM z dnia 22 marca 2010 r. (sprawa R 621/2009-3), dotyczące postępowania w sprawie unieważnienia prawa do wzoru między Peterem Reisenthelem a Dynamic Promotion Co. Ltd,

SĄD (czwarta izba),

w składzie: I. Pelikánová (sprawozdawca), prezes, K. Jürimäe i M. van der Woude, sędziowie,

sekretarz: C. Heeren, administrator,

po zapoznaniu się ze skargą złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 5 lutego 2010 r.,

po zapoznaniu się z odpowiedzią na skargę złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 31 maja 2010 r.,

po zapoznaniu się z repliką złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 16 lipca 2010 r.,

uwzględniając wniosek o przeprowadzenie środków dowodowych skarżącego z dnia 30 sierpnia 2010 r.,

uwzględniając zmiany w składzie izb Sądu,

po zapoznaniu się z uwagami złożonymi przez OHIM w sekretariacie Sądu w dniu 30 września 2010 r.

uwzględniając pytanie skierowane do stron na piśmie przez Sąd,

po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 6 kwietnia 2011 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

1 Druga strona postępowania przed Izbą Odwoławczą Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory), Dynamic Promotion Co. Ltd, jest właścicielem wzoru wspólnotowego zarejestrowanego pod numerem 217955-0001 (zwanego dalej „spornym wzorem").

2 W dniu 22 kwietnia 2008 r. skarżący Peter Reisenthel przedstawił w OHIM – za pośrednictwem swojego przedstawiciela – wniosek o unieważnienie prawa do spornego wzoru na podstawie art. 25 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych (Dz.U. 2002, L 3, s. 1).

3 Decyzją z dnia 20 maja 2009 r. (zwaną dalej „decyzją Wydziału Unieważnień") Wydział Unieważnień OHIM oddalił wniosek o unieważnienie prawa do spornego wzoru. Decyzja Wydziału Unieważnień liczy sześć stron. W dniu jej wydania została ona wysłana przez OHIM do przedstawiciela skarżącego faksem oraz pocztą wraz z jednostronicowym pismem przewodnim. Doręczenia dokonano skarżącemu pocztą w dniu 25 maja 2009 r.

4 W dniu 3 czerwca 2009 r. decyzja Wydziału Unieważnień stała się przedmiotem wniesionego przez skarżącego odwołania. Przedstawiciel skarżącego przesłał OHIM pismo, przedstawiające podstawy odwołania, najpierw pocztą w dniu 21 września 2009 r., następnie faksem w dniu 23 września 2009 r. OHIM otrzymał to pismo wysłane faksem w dniu 23 września 2009 r., po czym pismo wysłane pocztą w dniu 24 września 2009 r.

5 W dniu 13 października 2009 r. skarżący został poinformowany przez sekretariat izb odwoławczych OHIM, że termin na złożenie pisma przedstawiającego podstawy odwołania wskazany w art. 57 rozporządzenia nr 6/2002 upłynął w dniu 21 września 2009 r. W konsekwencji zdaniem OHIM odwołanie skarżącego mogło być niedopuszczalne, ponieważ pismo, o którym mowa, otrzymano w dniu 23 września 2009 r., a więc po terminie. W tym względzie skarżącemu wyznaczono termin na przedstawienie uwag upływający w dniu 13 listopada 2009 r.

6 W swych uwagach z dnia 14 października 2009 r. skarżący podniósł, że decyzja Wydziału Unieważnień została mu jedynie doręczona pocztą w dniu 25 maja 2009 r., co poświadcza stempel wpływu złożony na dokumencie doręczonym do biura przedstawiciela skarżącego. W konsekwencji pismo przedstawiające podstawy odwołania zostało przedłożone w terminie.

7 Decyzją z dnia 6 listopada 2009 r. (zwaną dalej „decyzją z dnia 6 listopada 2009 r.") Trzecia Izba Odwoławcza odrzuciła odwołanie jako niedopuszczalne. Odnosząc się do potwierdzenia otrzymania faksu Wydziału Unieważnień figurującego w aktach postępowania administracyjnego, stwierdziła ona, że decyzja Wydziału Unieważnień

została należycie doręczona faksem przedstawicielowi skarżącego w dniu 20 maja 2009 r. Wyciągnęła ona z tego wniosek, że termin na złożenie pisma przedstawiającego podstawy odwołania upłynął w dniu 21 września 2009 r. i że w konsekwencji pismo otrzymane w dniu 23 września 2009 r. zostało przedłożone po terminie. W tym kontekście Izba Odwoławcza uznała powtórnie, że stempel wpływu był pozbawiony mocy dowodowej, gdy chodzi o kwestię daty doręczenia decyzji Wydziału Unieważnień.

8 W dniu 12 listopada 2009 r. skarżący przedłożył w OHIM nowe uwagi wraz z potwierdzeniem otrzymania faksu jego przedstawiciela za okres od dnia 18 maja do dnia 25 maja 2009 r. włącznie. Zdaniem skarżącego potwierdzenie to ukazywało, że decyzja Wydziału Unieważnień nie została doręczona faksem jego przedstawicielowi w dniu 20 maja 2009 r.

9 Decyzją z dnia 10 grudnia 2009 r. (zwaną dalej „decyzją z dnia 10 grudnia 2009 r.") Trzecia Izba Odwoławcza dokonała sprostowania decyzji z dnia 6 listopada 2009 r. w rozumieniu art. 39 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2245/2002 z dnia 21 października 2002 r. wykonującego rozporządzenie nr 6/2002 (Dz.U. L 341, s. 28). Zdaniem Izby Odwoławczej należało uwzględnić uwagi skarżącego z dnia 12 listopada 2009 r. przedstawione przed upływem terminu wyznaczonego przez OHIM skarżącemu. Jednakże Izba Odwoławcza uznała, że przedłożone przez skarżącego potwierdzenie otrzymania faksu nie było w stanie podważyć dowodów przedstawionych przez OHIM, gdy chodzi o doręczenie decyzji Wydziału Unieważnień faksem w dniu 20 maja 2009 r. W szczególności omawiane potwierdzenie otrzymania faksu wskazywało na siedmiostronicowy faks otrzymany przez przedstawiciela skarżącego w dniu 20 maja 2009 r. o godz. 12.35. Zdaniem Izby Odwoławczej dokument ten był odpowiednikiem przesłanej wraz z pismem przewodnim decyzji Wydziału Unieważnień. W konsekwencji Izba Odwoławcza postanowiła utrzymać w mocy sentencję decyzji z dnia 6 listopada 2009 r.

10 W dniu 23 grudnia 2009 r. skarżący wniósł o ponowne sprostowanie decyzji z dnia 6 listopada 2009 r., z takim skutkiem, iż zostanie uznane, że pismo przedstawiające podstawy odwołania zostało złożone w terminie. W tym względzie skarżący przedstawił

nowe dowody dotyczące sposobu pracy i obchodzenia się z faksami w kancelarii prawnej jego przedstawiciela oraz systematycznego notowania numeru nadawcy na faksach pochodzących od OHIM. Posiłkowo skarżący wniósł o przewrócenie stanu poprzedniego na podstawie art. 67 rozporządzenia nr 6/2002.

11 Decyzją z dnia 22 marca 2010 r. (zwaną dalej „decyzją z dnia 22 marca 2010 r.") Trzecia Izba Odwoławcza oddaliła złożone przez skarżącego w dniu 23 grudnia 2009 r. wnioski. W odniesieniu do wniosku o sprostowanie uznała ona, że przesłanki wskazane w art. 39 rozporządzenia nr 2245/2002 nie zostały spełnione.

Żądania stron

12 Skarżący wnosi do Sądu o:

— tytułem żądania głównego, stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 6 listopada 2009 r. sprostowanej decyzją z dnia 10 grudnia 2009 r.;

— posiłkowo, przywrócenie stanu poprzedniego;

— obciążenie OHIM kosztami postępowania.

13 Pismem z dnia 7 kwietnia 2010 r. skarżący zmodyfikował swoje żądania w następstwie wydania decyzji z dnia 22 marca 2010 r., wnosząc ponadto do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 22 marca 2010 r.;

— stwierdzenie, że pismo przedstawiające podstawy odwołania zostało przedłożone Izbie Odwoławczej w terminie.

14 W replice skarżący wycofał żądania mające na celu przywrócenie stanu poprzedniego i stwierdzenie, że pismo przedstawiające podstawy odwołania zostało przedłożone Izbie Odwoławczej w terminie. W konsekwencji wniósł on ostatecznie do Sądu o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 6 listopada 2009 r. sprostowanej decyzją z dnia 10 grudnia 2009 r., o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 22 marca 2010 r. oraz o obciążenie OHIM kosztami postępowania.

15 OHIM wnosi do Sądu o:

— oddalenie skargi;

— obciążenie skarżącego kosztami postępowania.

Co do prawa

16 Skarżący przedkłada dwa zarzuty dotyczące, pierwszy, naruszenia prawa do bycia wysłuchanym i, drugi, błędu w ocenie. Wnosi on również do Sądu o przeprowadzenie środka dowodowego.

17 OHIM kwestionuje zasadność zarzutów skarżącego. Podnosi on w dodatku, że żądanie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 22 marca 2010 r. jest niedopuszczalne i że niektóre załączniki do skargi nie mogą zostać wzięte pod uwagę.

18 Sąd uważa, że poza analizą zarzutów i argumentów stron, należy ponadto przystąpić do zbadania z urzędu właściwości OHIM do wydania decyzji z dnia 10 grudnia 2009 r. i z dnia 22 marca 2010 r.

W przedmiocie dopuszczalności żądania stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 22 marca 2010 r.

19 OHIM podnosi, że żądanie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 22 marca 2010 r. jest niedopuszczalne, ponieważ zmienia ono przedmiot sporu przed Izbą Odwoławczą. Przedmiotem omawianej decyzji były bowiem dwa wnioski skarżącego przedstawione po wydaniu decyzji z dnia 6 listopada 2009 r. i decyzji z dnia 10 grudnia 2009 r.

20 Skarżący uważa, że wnosząc o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 22 marca 2010 r., nie zmienił on przedmiotu sporu, lecz jedynie rozszerzył jego zakres. Tego typu rozszerzenie jest według niego dopuszczalne zgodnie z orzecznictwem, ze względów ekonomii procesowej.

21 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że zgodnie z art. 135 § 4 regulaminu postępowania przed Sądem pisma stron nie mogą zmieniać przedmiotu sporu przed izbą odwoławczą.

22 W niniejszej sprawie decyzja z dnia 22 marca 2010 r. została wydana w odpowiedzi na pismo skarżącego z dnia 23 grudnia 2009 r., w którym wniósł on, po pierwsze, o drugie sprostowanie decyzji z dnia 6 listopada 2009 r. i, po drugie, posiłkowo, o przywrócenie stanu poprzedniego.

23 Te dwa wnioski zostały rozpatrzone oddzielnie w decyzji z dnia 22 marca 2010 r., zanim obydwa zostały oddalone.

24 Z decyzji z dnia 22 marca 2010 r. wynika, że przedstawiony przez skarżącego w piśmie z dnia 23 grudnia 2009 r. wniosek o sprostowanie związany był z kwestią, czy decyzja Wydziału Unieważnień została doręczona skarżącemu faksem w dniu 20 maja 2009 r. Przedmiot tej decyzji był zatem tożsamy z przedmiotem decyzji z dnia 6 listopada i z dnia 10 grudnia 2009 r. W zakresie zatem, w jakim decyzja z dnia 22 marca 2010 r. dotyczy wniosku o sprostowanie, jest ona kontynuacją poprzednich decyzji Izby Odwoławczej, tak że nie zmienia ona przedmiotu sporu przed tą Izbą.

25 Skarżący wniósł natomiast do OHIM o przywrócenie stanu poprzedniego po raz pierwszy w swym piśmie z dnia 23 grudnia 2009 r. Kwestia ta nie była zatem przedmiotem zarówno decyzji z dnia 6 listopada 2009 r. jak i decyzji z dnia 10 grudnia 2009 r. W konsekwencji w zakresie, w jakim żądanie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 22 marca 2010 r. dotyczy przywrócenia stanu poprzedniego, żądanie to zmienia przedmiot sporu przed Izbą Odwoławczą w rozumieniu art. 135 § 4 regulaminu postępowania.

26 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że żądanie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 22 marca 2010 r. jest dopuszczalne w zakresie, w jakim decyzja ta dotyczy wniosku o sprostowanie, i niedopuszczalne w zakresie, w jakim decyzja ta dotyczy wniosku o przywrócenie stanu poprzedniego.

W przedmiocie właściwości OHIM do wydania decyzji z dnia 10 grudnia 2009 r. i z dnia 22 marca 2010 r.

27 Należy podkreślić tytułem wstępu, że badanie właściwości instytucji uchwalającej dany akt stanowi bezwzględną przesłankę procesową, którą jaką taką należy rozpatrzyć z urzędu (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 27 lutego 1992 r. w sprawach połączonych T-79/89, od T-84/89 do T-86/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 i T-104/89 BASF i in. przeciwko Komisji, Rec. s. II-315, pkt 31).

28 W niniejszej sprawie Sąd uważa, że należy zbadać właściwość Izby Odwoławczej do wydania decyzji z dnia 10 grudnia 2009 r. i z dnia 22 marca 2010 r. na podstawie art. 39 rozporządzenia nr 2245/2002.

29 Zgodnie z brzmieniem art. 39 rozporządzenia nr 2245/2002:

„W decyzjach [OHIM] mogą być poprawiane jedynie błędy językowe, błędy maszynowe oraz oczywiste pomyłki. Są one poprawiane przez organ, który podjął decyzję, z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanej strony".

30 W niniejszej sprawie zarówno zmiany wprowadzone decyzją z dnia 10 grudnia 2009 r., jak i te, o które wniósł skarżący w dniu 23 grudnia 2009 r., nie obejmują błędów językowych czy maszynowych, czego ponadto nie kwestionują strony.

31 Skarżący utrzymuje, w odpowiedzi na pytanie na piśmie zadane przez Sąd w ramach środków organizacji postępowania, że zmiany, o których mowa, nie obejmują również sprostowania oczywistych pomyłek. Uważa on w konsekwencji, że powinno się stwierdzić nieważność decyzji z dnia 10 grudnia 2009 r. i z dnia 22 marca 2010 r. ze względu na brak właściwości OHIM.

32 Jeżeli chodzi o decyzję z dnia 10 grudnia 2009 r., OHIM uważa, że nieuwzględnienie uwag skarżącego przedstawionych w wyznaczonym terminie stanowi oczywistą pomyłkę w rozumieniu art. 39 rozporządzenia nr 2245/2002. Posiłkowo podnosi on, że omawiana decyzja Izby Odwoławczej mogłaby opierać się na innej podstawie prawnej, zwłaszcza na ogólnej zasadzie prawa zezwalającej na cofnięcie niezgodnego z prawem aktu administracyjnego.

33 Jeżeli chodzi o decyzję z dnia 22 marca 2010 r., OHIM podnosi, że Izba Odwoławcza była właściwa, aby orzec w przedmiocie wniosku skarżącego o sprostowanie z dnia 23 grudnia 2009 r. na podstawie art. 39 rozporządzenia nr 2245/2002.

34 Z uwagi na argumentację stron należy zweryfikować, czy zmiany wprowadzone decyzją z dnia 10 grudnia 2009 r. oraz te, o które wniósł skarżący w dniu 23 grudnia 2009 r., obejmowały sprostowanie oczywistych pomyłek w rozumieniu art. 39 rozporządzenia nr 2245/2002.

35 W tym zakresie zgodnie z orzecznictwem, biorąc pod uwagę ważność wiążącego charakteru sentencji ostatecznej decyzji wydanej przez właściwy organ i z uwagi na poszanowanie zasady pewności prawa, reguła zezwalającą wyjątkowo na dokonywanie późniejszych sprostowań tego typu decyzji podlega wykładni zawężającej. Zatem pojęcie oczywistej pomyłki ogranicza się do pomyłek natury formalnej, których błędny charakter wynika wyraźnie z treści samej decyzji i nie oddziałuje na jej zakres czy istotę, jaka wypływa z jej sentencji i z jej motywów. Natomiast pojęcie oczywistej pomyłki nie może obejmować błędu mogącego wpłynąć na wadliwość istoty zaskarżonej decyzji [zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie T-392/04 Gagliardi przeciwko OHIM – Norma Lebensmittelfilialbetrieb (MANŪ MANU MANU), pkt 55].

W przedmiocie decyzji z dnia 10 grudnia 2009 r.

36 Należy stwierdzić, że wydając decyzję z dnia 10 grudnia 2009 r., Izba Odwoławcza skorzystała zasadniczo z mechanizmu sprostowania, aby usunąć naruszenie ustanowionego w art. 62 rozporządzenia nr 6/2002 prawa skarżącego do obrony, które to naruszenie wynikało z faktu, że decyzja z dnia 6 listopada 2009 r. została wydana przed upływem terminu wyznaczonego skarżącemu na przedstawienie jego uwag.

37 Tego typu naruszenie prawa do obrony nie stanowi oczywistej pomyłki w rozumieniu art. 39 rozporządzenia nr 2245/2002 zgodnie z jego wykładnią dokonaną w pkt 35 powyżej. W istocie tego typu naruszenie stanowi błąd oddziałujący na postępowanie, które zakończyło się wydaniem decyzji z dnia 6 listopada 2009 r., i w konsekwencji mogący wpłynąć na wadliwość istoty tejże decyzji. Podobnie uwzględnienie przedstawionych przez skarżącego w wyznaczonym terminie uwag miało wpływ na motywy decyzji z dnia 6 listopada 2009 r. i w związku z tym na jej treść.

38 Zatem art. 39 rozporządzenia nr 2245/2002 nie stanowił właściwej podstawy prawnej umożliwiającej OHIM usunięcie naruszenia prawa skarżącego do obrony, jakie nastąpiło w postępowaniu, które zakończyło się wydaniem decyzji z dnia 6 listopada 2009 r. W konsekwencji Izba Odwoławcza nie była właściwa do tego, aby wydać decyzję z dnia 10 grudnia 2009 r. na podstawie tego przepisu.

39 Bez uszczerbku dla wyrażonego w punkcie poprzednim wniosku, należy podkreślić, że, jak podnosi OHIM, Izba Odwoławcza mogła wydać decyzję z dnia 10 grudnia 2009 r., opierając się na innej podstawie prawnej.

40 Orzecznictwo bowiem ustanowiło ogólną zasadę prawa, w myśl której cofnięcie z mocą wsteczną niezgodnego z prawem aktu administracyjnego, który stworzył prawa podmiotowe, jest dopuszczalne pod warunkiem przestrzegania przez instytucję wydającą ten akt wymogów związanych z dochowaniem rozsądnego terminu i ochroną uzasadnionych oczekiwań adresata aktu, który mógł zdać się na jego zgodność z prawem (wyroki Trybunału: z dnia 12 lipca 1957 r. w sprawach połączonych 7/56 i od 3/57 do 7/57 Algera i in. przeciwko Zgromadzeniu Ogólnemu, Rec. s. 81, 116; z dnia 3 marca 1982 r. w sprawie 14/81 Alpha Steel przeciwko Komisji, Rec. s. 749, pkt 10; wyrok Sądu z dnia 12 września 2007 r. w sprawie T-25/04 González y Díez przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-3121, pkt 97).

41 Jednakże bez względu na istnienie innej podstawy prawnej błąd w wyborze podstawy prawnej prowadzi do stwierdzenia nieważności danego aktu, jeżeli może on wpłynąć na jego treść, prowadząc zwłaszcza do nieprawidłowości w procedurze uchwalania tego aktu [zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie C-491/01 British American Tobacco (Investments) i Imperial Tobacco, Rec. s. I-11453, pkt 98; z dnia 11 września 2003 r. w sprawie C-211/01 Komisja przeciwko Radzie, Rec. s. I-8913, pkt 52].

42 W niniejszej sprawie przytaczane powyżej w pkt 40 orzecznictwo nie przewiduje szczególnej procedury cofnięcia niezgodnego z prawem aktu.

43 Jeżeli chodzi o przestrzeganie wymogów wyznaczonych przez omawiane orzecznictwo, to po pierwsze, decyzja z dnia 10 grudnia 2009 r. została wydana w miesiąc i cztery dni po decyzji z dnia 6 listopada 2009 r., co stanowi rozsądny termin.

44 Po drugie, decyzja z dnia 6 listopada 2009 r. była korzystna dla drugiej strony postępowania przed Izbą Odwoławczą, ponieważ odrzucono w niej odwołanie skarżącego od decyzji Wydziału Unieważnień. W zakresie, w jakim decyzja z dnia 10 grudnia 2009 r. nie prowadziła do zmiany sentencji decyzji z dnia 6 listopada 2009 r., uzasadnione oczekiwania drugiej strony postępowania przed Izbą Odwoławczą nie zostały naruszone.

45 Nie ma zatem dowodów, które by sugerowały, że błędny wybór podstawy prawnej mógłby mieć wpływ na treść decyzji z dnia 10 grudnia 2009 r. W tych okolicznościach stwierdzenie nieważności omawianej decyzji ze względu na taki błąd byłoby pozbawione wszelkiej skuteczności, zważywszy, że decyzja wydana przez Izbę Odwoławczą w wyniku stwierdzenia tej nieważności zostałaby wydana na tych samych warunkach i w oparciu o te same czynniki co decyzja, której nieważność została stwierdzona.

46 W konsekwencji należy dojść do wniosku, że błąd Izby Odwoławczej co do wyboru właściwej podstawy prawnej nie uzasadnia stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 10 grudnia 2009 r.

W przedmiocie decyzji z dnia 22 marca 2010 r.

47 Wniosek skarżącego o sprostowanie z dnia 23 grudnia 2009 r. miał na celu uznanie, że pismo przedstawiające podstawy odwołania zostało przedłożone w terminie. Celem tego typu wniosku nie jest sprostowanie pomyłki natury formalnej, którą jest dotknięta rozpatrywana decyzja, lecz powtórne merytoryczne rozpatrzenie tej decyzji i wydanie nowej decyzji o innej treści.

48 Mając zatem na względzie to, co zostało przedstawione powyżej w pkt 35, pomyłka, na którą powołuje się skarżący we wniosku z dnia 23 grudnia 2009 r., nie jest oczywistą pomyłką w rozumieniu art. 39 rozporządzenia nr 2245/2002, co oznacza, że Izba Odwoławcza nie była właściwa do tego, aby rozpatrzyć merytorycznie omawiany wniosek zgodnie z tym przepisem.

49 W dodatku w zakresie, w jakim oddalając wniosek z dnia 23 grudnia 2009 r., Izba Odwoławcza uznała w sposób dorozumiały, że jej poprzednia decyzja w przedmiocie odwołania nie była niezgodna z prawem, Izba ta nie była również właściwa do cofnięcia tej decyzji.

50 W konsekwencji Izba Odwoławcza nie miała właściwości do tego, aby wydać decyzję z dnia 22 marca 2010 r. w odniesieniu do merytorycznego oddalenia wniosku o sprostowanie z dnia 23 grudnia 2009 r.

51 W tych okolicznościach należy stwierdzić nieważność decyzji z dnia 22 marca 2010 r. w zakresie, w jakim dotyczy ona wniosku skarżącego o sprostowanie z dnia 23 grudnia 2009 r.

W przedmiocie załączników do skargi

52 Zdaniem OHIM ze względu na to, że załączniki K8 i K 13 do skargi zostały mu przedstawione jedynie po wydaniu decyzji z dnia 6 listopada i z dnia 10 grudnia 2009 r., nie mogą one zostać wzięte pod uwagę.

53 Skarżący nie udzielił specyficznej odpowiedzi na argument OHIM.

54 Należy zauważyć, iż rozpatrywane dokumenty, a mianowicie złożone pod przysięgą oświadczenia przedstawiciela skarżącego i jego pracownika, zostały przedstawione OHIM w załączniku do pisma skarżącego z dnia 23 grudnia 2009 r., to znaczy po upływie terminu, który został skarżącemu wyznaczony przez OHIM do przedstawienia jego uwag w przedmiocie dopuszczalności pisma przedstawiającego podstawy odwołania. W konsekwencji nie stanowiły one części stanu faktycznego sprawy, jaki istniał w momencie wydania decyzji z dnia 10 grudnia 2009 r.

55 W dodatku omawiane dokumenty zostały zbadane przez Izbę Odwoławczą w decyzji z dnia 22 marca 2010 r. Z jednej strony, z pkt 47–51 powyżej wynika, że dokumenty te nie powinny zostać tak zbadane w związku z wnioskiem skarżącego o sprostowanie, ponieważ Izba Odwoławcza nie miała właściwości do tego, aby rozpatrzyć ten wniosek merytorycznie. Z drugiej strony, w zakresie, w jakim decyzja z dnia 22 marca 2010 r. dotyczy wniosku o przywrócenie stanu poprzedniego, nie stanowi ona, jak wynika z pkt 19–26 powyżej, części przedmiotu sporu przed Sądem. W konsekwencji treść załączników K8 i K 13 nie jest w żadnym wypadku istotna dla tego przedmiotu sporu.

56 Sąd nie powinien zatem brać pod uwagę załączników K 8 i K 13 do skargi, ponieważ, po pierwsze, nie stanowiły one części stanu faktycznego w dniu wydania decyzji z dnia 10 grudnia 2009 r. oraz, po drugie, nie wchodzą one, jak zostało to uściślone w pkt 19–26 powyżej, w zakres przedmiotu sporu przed Sądem.

Co do istoty sprawy

57 Skarżący przedstawia dwa zarzuty dotyczące, pierwszy, naruszenia prawa do bycia wysłuchanym, i drugi, błędu w ocenie. Należy jednak zauważyć, że te dwa zarzuty mają zasadniczo ten sam przedmiot i zatem zachodzą na siebie w zakresie, w jakim oba te zarzuty obejmują kwestię błędu, jaki popełniła Izba Odwoławcza uznając, że pismo przedstawiające podstawy odwołania zostało przedłożone po terminie i było z tego względu niedopuszczalne. W konsekwencji należy zbadać te dwa zarzuty łącznie.

58 Skarżący utrzymuje zasadniczo, że decyzja Wydziału Unieważnień została mu doręczona pocztą w dniu 25 maja 2009 r., tak że pismo przedstawiające podstawy odwołania otrzymane przez OHIM w dniu 23 września 2009 r. zostało przedstawione w terminie czterech miesięcy przewidzianym w art. 57 rozporządzenia nr 6/2002.

59 Skarżący kwestionuje w tym kontekście, że decyzja, której nieważność została stwierdzona, została doręczona jego przedstawicielowi faksem w dniu 20 maja 2009 r. i przypomina, że ciężar dowodu spoczywa w tym względzie na OHIM.

60 OHIM kwestionuje zasadność argumentów skarżącego.

61 Należy przypomnieć tytułem wstępu, iż z art. 47 rozporządzenia nr 2245/2002 wynika, że OHIM może doręczać swoje decyzje faksem [zob. analogicznie wyrok Sądu z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawach połączonych T-380/02 i T-128/03 Success-Marketing przeciwko OHIM – Chipita (PAN & CO), Zb.Orz. s. II-1233, pkt 54–61].

62 Artykuł 51 rozporządzenia nr 2245/2002 uściśla, że szczegóły dotyczące przekazania faksem ustala prezes OHIM.

63 W tym względzie art. 2 decyzji EX-03-04 prezesa OHIM z dnia 20 stycznia 2003 r. stanowi, co następuje:

„Każda decyzja czy zawiadomienie przekazane przez [OHIM] faksem lub za pomocą elektronicznego środka przekazu w ramach procedur dotyczących zarejestrowanych wzorów wspólnotowych wskazuje instancję odpowiedzialną w nagłówku, jak również pełne nazwisko urzędnika czy urzędników odpowiedzialnych za tą decyzję czy zawiadomienie. Wskazówki te zastępują każdą pieczęć czy podpis".

64 W niniejszej sprawie potwierdzenie wysłania faksu OHIM dotyczące doręczenia faksem decyzji Wydziału Unieważnień zawiera następujące elementy:

— kopię pierwszej strony faksu, to jest pismo przewodnie zaadresowane do przedstawiciela skarżącego zawierające wskazanie odpowiedzialnej instancji (HAUPTABTEILUNG GESCHMACKSMUSTER – NICHTIGKEITSABTEILUNG) i odpowiedzialnego urzędnika oraz wskazówkę, że do pisma tego została załączona sześciostronicowa decyzja Wydziału Unieważnień z dnia 20 maja 2009 r.;

— 20 maja 2009 r., godz. 12.22, jako datę i godzinę tego zawiadomienia;

— „+ 34965139818” jako numer telekopiarki OHIM;

— „00498982006111” jako numer telekopiarki adresata;

— „7” jako liczbę przesłanych stron;

— wzmiankę „OK” jako wynik przesłania;

— 20 maja 2009 r., godz. 12.27 jako datę i godzinę sporządzenia potwierdzenia wysłania.

65 Zatem w świetle potwierdzenia wysłania faksu należy stwierdzić po pierwsze, że OHIM dotrzymał wymogów ustanowionych w art. 2 decyzji EX-03-04, gdy chodzi o formalności związane z doręczeniem faksem.

66 Następnie z potwierdzenia wysłania faksu wynika również, że OHIM przesłał przedstawicielowi skarżącego w dniu 20 maja 2009 r., o godz. 12.22, siedmiostronicowy faks, który zawierał jednostronicowe pismo przewodnie wskazujące, że załączono do niego sześciostronicową decyzję Wydziału Unieważnień.

67 Wreszcie zgodnie z potwierdzeniem wysłania faksu przesłany przez OHIM o godz. 12.22 faks został należycie odebrany przez telekopiarkę przedstawiciela skarżącego.

68 Należy zbadać cztery argumenty wysunięte przez skarżącego celem zakwestionowania tego ostatniego ustalenia.

69 Zatem skarżący podnosi po pierwsze, iż z przedstawionego przez skarżącego potwierdzenia otrzymania faksu jego przedstawiciela za okres od dnia 18 do dnia 25 maja wynika, że pochodzący od niezidentyfikowanego nadawcy siedmiostronicowy faks otrzymano w dniu 20 maja 2009 r., o godz. 12.35.

70 Ta okoliczność sama w sobie wykazuje tendencję do tego, aby zwiększyć moc dowodową rozpatrywanego powyżej potwierdzenia wysłania faksu, ponieważ ukazuje ona, że faks zawierający taką samą liczbę stron co faks wysłany przez OHIM został wkrótce potem otrzymany przez przedstawiciela skarżącego.

71 Po drugie, skarżący podnosi jednak, że zbyt długa przerwa dzieli wysłanie faksu przez OHIM od otrzymania faksu przez przedstawiciela skarżącego.

72 W tym względzie należy przyznać, że chociaż z potwierdzenia wysłania faksu OHIM wynika, że przesyłanie faksu rozpoczęło się o godz. 12.22 i zakończyło najpóźniej o godz. 12.27, potwierdzenie otrzymania faksu przedstawiciela skarżącego wskazuje godz. 12.35 jako godzinę otrzymania faksu.

73 Wobec powyższego i jak podnosił to OHIM podczas rozprawy, tę ośmiominutową przerwę można wytłumaczyć faktem, że z uwagi na ręcznie obsługiwane ustawienia obydwie telekopiarki, o których mowa, nie są ustawione dokładnie na tę samą godzinę i ukazują zatem dane, które różnią się w pewnym zakresie.

74 W konsekwencji stwierdzona między wysłaniem a otrzymaniem faksu przerwa nie oznacza, że faks otrzymany przez przedstawiciela skarżącego nie jest tym samym co wysłany przez OHIM.

75 Po trzecie, skarżący zauważa, że faks otrzymany przez jego przedstawiciela o godz. 12.35 nie wskazuje numeru nadawcy.

76 Nawet przy założeniu, że jak podnosi skarżący, numer nadawcy jest z reguły wskazany na faksach pochodzących od OHIM, okoliczność ta nie wyklucza tego, że tego typu identyfikacja nie będzie wyświetlana przez daną telekopiarkę, zwłaszcza z przyczyn technicznych. W tym względzie OHIM faktycznie uściślił podczas rozprawy, że telekopiarka, która była przez niego używana do celu wysłania faksu, o którym mowa, nie była częścią jego systemu informatycznego, z takim skutkiem, że nie była ona ustawiona automatycznie, aby wyświetlać numer nadawcy.

77 W dodatku z decyzji EX-03-04 nie wynika, by OHIM był zobowiązany do tego aby wskazywać numer nadawcy na faksach, które on wysyła, a skarżący nie podnosi, że tego typu obowiązek istnieje na innej podstawie.

78 W tych okolicznościach brak wskazania numeru nadawcy faksu otrzymanego przez przedstawiciela skarżącego nie pozwala również na stwierdzenie, że nie chodziło tu o faks wysłany przez OHIM.

79 Po czwarte, skarżący podnosi, że nie może być zobowiązany do tego, aby udowodnić istnienie faktu negatywnego, a mianowicie braku otrzymania wysłanego przez OHIM faksu, aby móc podważyć moc dowodową potwierdzenia wysłania faksu, które odnosi się do doręczenia decyzji Wydziału Unieważnień faksem.

80 Należy stwierdzić jednak, że moc dowodowa omawianego potwierdzenia wysłania faksu mogłaby zostać podważona przez przedstawienie dowodów pozytywnych. Skarżący mógł zwłaszcza przedstawić faks, który w rzeczywistości otrzymał w dniu 20 maja 2009 r., o godz. 12.35, celem wykazania, że nie chodzi tutaj o faks przesłany przez OHIM tego samego dnia, o godz. 12.22.

81 Skarżący utrzymuje jednak, że nie można wymagać od niego przedstawienia tego dowodu. Po pierwsze, z uwagi na brak identyfikacji numeru telekopiarki nadawcy nie można wykazać, co uczyniono z faksem, o którym mowa. Po drugie, upłynął już znaczny czas od momentu jego otrzymania.

82 Argumentów tych nie można uwzględnić. Obchodzenie się z faksami otrzymanymi przez przedstawiciela skarżącego wchodzi w zakres wyłącznej odpowiedzialności tego przedstawiciela. W konsekwencji ponieważ z badania potwierdzenia wysłania i potwierdzenia otrzymania faksu wynika, że OHIM wysłał faks do przedstawiciela skarżącego i w niedługim czasie po tym ten ostatni otrzymał faks zawierający taką samą liczbę stron, pochodzący od niezidentyfikowanego nadawcy, skarżący powinien ponosić konsekwencje nieprzedstawienia faksu, który został faktycznie otrzymany przez tego przedstawiciela.

83 Tak jest tym bardziej, że na podstawie art. 28 ust. 1 lit. c) ppkt i) rozporządzenia nr 2245/2002 w związku z art. 1 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia wnoszący o unieważnienie prawa do wzoru lub jego przedstawiciel posiadają swobodę wskazania bądź niewskazania numeru telekopiarki i w konsekwencji określenia, czy ten środek komunikacji będzie używany przy przesyłaniu zawiadomień między nimi a OHIM. W tych okolicznościach bowiem to do wnoszącego o unieważnienie prawa do wzoru czy do jego przedstawiciela należy podjęcie odpowiednich środków ostrożności, aby mieć w razie potrzeby możliwość wykazania, że dokumenty danej treści zostały faktycznie otrzymane za pomocą tego środka komunikacji.

84 W świetle powyższego należy dojść do wniosku, że potwierdzenie wysłania faksu wykazuje w sposób wymagany przez prawo doręczenie faksem decyzji Wydziału Unieważnień przedstawicielowi skarżącego w dniu 20 maja 2009 r. W konsekwencji Izba Odwoławcza nie popełniła błędu, kiedy uznała, że pismo przedstawiające podstawy odwołania otrzymane w dniu 23 września 2009 r. zostało otrzymane po terminie przewidzianym w art. 57 rozporządzenia nr 6/2002 i nie mogło być zatem wzięte pod uwagę.

85 W tych okolicznościach, w przeciwieństwie do tego, co twierdzi skarżący, Izba Odwoławcza nie była zobowiązana do tego, aby przewidzieć przypadek problemu natury technicznej przy otrzymaniu omawianego faksu lub jego wysłaniu na niewłaściwy numer. W dodatku skarżący nie dokonuje żadnego uściślenia w odniesieniu do charakteru ewentualnego problemu natury technicznej i nie kwestionuje tego, że numerem adresata wskazanym w potwierdzeniu wysłania faksu jest numer telekopiarki jego przedstawiciela.

86 Skarżący nie może tym bardziej powoływać się słusznie na to, że Izba Odwoławcza naruszyła jego prawo do bycia wysłuchanym, nie zezwalając mu na przedstawienie jego uwag. Z jednej bowiem strony nie przedkładając pisma przedstawiającego podstawy odwołania w przewidzianym w tym celu terminie, skarżący sam nie skorzystał z tego prawa w odniesieniu do podstaw jego odwołania. Z drugiej strony, jeżeli chodzi o dopuszczalność pisma przedstawiającego podstawy odwołania skarżący przedłożył OHIM w dniach 14 października i 12 listopada 2009 r. uwagi, które zostały zbadane przez Izbę Odwoławczą w decyzjach z dnia 6 listopada i 10 grudnia 2009 r.

87 Wreszcie skarżący podnosi, że wchodzące tutaj w grę interesy nie zostały w sposób wystarczający wyważone przez Izbę Odwoławczą, zwłaszcza gdy chodzi o ewentualny wniosek o przywrócenie stanu poprzedniego mający na celu rozwiązanie problemu przesłania spornego faksu.

88 Jednakże skarżący nie precyzuje, jakie interesy miałyby zostać wyważone względem faktu, że pismo przedstawiające podstawy odwołania nie zostało przedłożone w terminie.

89 W dodatku decyzja Izby Odwoławczej w przedmiocie dopuszczalności odwołania nie pozbawiła skarżącego możliwości wniesienia o przywrócenie stanu poprzedniego, co w rzeczywistości uczynił w dniu 23 grudnia 2009 r. Z pkt 25 i 26 powyżej wynika, że rozpatrzenie tego wniosku przez Izbę Odwoławczą w decyzji z dnia 22 marca 2010 r. nie jest częścią przedmiotu sporu przed Sądem.

90 Ponieważ wszystkie argumenty skarżącego zostały oddalone, należy oddalić dwa wysunięte przez niego zarzuty.

W przedmiocie wniosku o przeprowadzenie środków dowodowych

91 Skarżący wnosi do Sądu o przesłuchanie dwóch świadków celem ustalenia, po pierwsze, że faksy pochodzące z OHIM wskazują numer telekopiarki wysyłającego oraz, po drugie, ukazania sposobu pracy w kancelarii prawnej jego przedstawiciela, w szczególności gdy chodzi o obchodzenie się z przychodzącymi faksami. Skarżący potwierdza, iż środek ten umożliwi udowodnienie, że decyzja Wydziału Unieważnień nie została doręczona jego przedstawicielowi faksem w dniu 20 maja 2009 r.

92 W świetle tego co zostało wykazane w pkt 75–78 i 81–83 powyżej, zarówno kwestia, czy faksy pochodzące od OHIM wskazują numer telekopiarki wysyłającego, jak i sposób organizacji pracy w kancelarii prawnej przedstawiciela skarżącego są bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu przed Sądem. W konsekwencji należy odrzucić wniosek o przeprowadzenie środków dowodowych jako nieistotny dla sprawy.

93 W świetle powyższego należy stwierdzić nieważność decyzji z dnia 22 marca 2010 r. w zakresie, w jakim dotyczy ona wniosku o sprostowanie skarżącego z dnia 23 grudnia 2009 r., i oddalić skargę w pozostałym zakresie.

W przedmiocie kosztów

94 Zgodnie z art. 87 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron, Sąd może postanowić, że koszty zostaną rozdzielone albo że każda ze stron poniesie własne koszty. Biorąc pod uwagę okoliczności niniejszej sprawy, należy postanowić, że każda ze stron poniesie własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (czwarta izba)

orzeka, co następuje:

1) Stwierdza się nieważność decyzji Trzeciej Izby Odwoławczej Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM) z dnia 22 marca 2010 r. (sprawa R 621/2009-3) w zakresie, w jakim dotyczy ona wniosku Petera Reisenthela o sprostowanie z dnia 23 grudnia 2009 r.

2) W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.

3) Każda ze stron pokrywa własne koszty.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 18 października 2011 r.

Podpisy